

МАРКАЗИ МИЛЛИИ ТЕСТИИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Китобчаи
ТЕСТ | **2024**

Қисми Б.3

- Забони тоҷикӣ
- Адабиёти тоҷик
- Забони хориҷӣ

Варианти

2

Саволнома аз се субтест иборат аст: **забони тоҷикӣ, адабиёти тоҷик** ва **забони хоричӣ**. Субтестҳои **забони тоҷикӣ** ва **адабиёти тоҷик** 20 саволу масъала ва субтести **забони хоричӣ** 23 саволу масъаларо дар бар мегирад.

Саволу масъалаҳои тест дар ду шакли навъи пӯшида таҳия шудаанд: бо интихоби як ҷавоби дуруст ва муайян кардани мувофиқат.

Дар **саволу масъала бо интихоби як ҷавоби дуруст** чор гуна (вариант)-и ҷавоб дода мешавад, ки танҳо яктояш дуруст аст.

!	Масалан, агар Шумо варианти “В”-ро ҷавоби дурусти савол интихоб кунед, пас онро дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>A</td> <td>B</td> <td>C</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </table>		A	B	C	D		☐	☒	☐	☐
	A	B	C	D								
	☐	☒	☐	☐								

Дар **саволу масъала барои муайян кардани мувофиқат** ба ҳар унсури дар сутуни чап додашуда (калима, ибора, ҷумла ва ғайра) аз унсурҳои сутуни рост, ки яктоаш зиёдтест, унсури мувофиқ интихоб карда мешавад.

!	Масалан, агар ба унсури “А”, ба фикри Шумо, ҷавоби мувофиқ рақами 2, ба унсури “В” рақами 4, ба унсури “С” рақами 1 ва ба унсури “D” рақами 5 бошад, дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☒</td> </tr> </table>		1	2	3	4	5	A	☐	☒	☐	☐	☐	B	☐	☐	☐	☒	☐	C	☒	☐	☐	☐	☐	D	☐	☐	☐	☐	☒
	1	2	3	4	5																											
A	☐	☒	☐	☐	☐																											
B	☐	☐	☐	☒	☐																											
C	☒	☐	☐	☐	☐																											
D	☐	☐	☐	☐	☒																											

Барои ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳои тест **150 дақиқа** муайян шудааст.

!	Пас аз шинос шудан бо дастур, ки маъмури имтиҳон хондааст, дар паси варақаи ҷавобҳо ҷумлаи «Бо тартиби гузаронидани имтиҳон шинос шудам»-ро нависед ва имзо гузоред. Дар вақти иҷрои тест бодикқат бошед . Ҷавобҳоро аввал дар китобчаи тест ишора намоед . Агар дар ҷавоб ёфтани ба ягон саволу масъала душворӣ кашед, саросема нашавед ва ба ҳаяҷон наомада , ба иҷрои тест идома диҳед. Пас аз ҷавоб гуфтан ба дигар саволу масъалаҳо ба саволу масъалаи бароятон душвор баргардед .
---	---

!	Амалҳои зерин дар рафти имтиҳон МАНЪ АСТ: <ul style="list-style-type: none"> • гуфтугӯ, ёрӣ додан, ҳалал расонидан ба ҳамдигар ва (ё) истифода кардан аз ёрии шахсони дигар дар иҷрои саволу масъалаҳои тест; • иваз кардани ҷойҳо ва (ё) китобчаҳои тест, варақаҳои ҷавобҳо ва ҳар гуна навиштаҳои ҳамдигар; • гузоштани қайдҳои ишораҳои ба имтиҳон дахлнодошта дар варақаи ҷавобҳо, аз ҷумла, дар ҳошияҳои он; • аз синфхона баровардани варақаи ҷавобҳо ва (ё) маводи дигари барои баргузори имтиҳон пешбинишуда. Дар ҳолати вайрон кардани ин талабот мутасаддиён ҳуқуқи аз имтиҳон хорич кардани Шуморо доранд.
---	---

ТАРТИБИ ПУР КАРДАНИ ВАРАҚАИ ҶАВОБҲО

- пеш аз ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо **рақами варианти китобчаи тести худро ишора намоед**;
- ҷавобро дар варақаи ҷавобҳо мувофиқи тартиби пур кардани варақаи ҷавобҳо, ҷунонки дар боло нишон дода шуд, **ишора намоед**;
- **аз ёд набароред**, ислоҳ намудани ҷавоб дар варақаи ҷавобҳо **МУМКИН НЕСТ** – ҷавоби ба тарзи дигар ишорашуда ва ислоҳгардида **ба назар гирифта намешавад**;
- пеш аз супоридани варақаи ҷавобҳо бори дигар **боварӣ ҳосил намоед**, ки ҷавоби ҳамаи саволу масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо ишора шудааст.

!	Варақаи ҷавобҳо такроран дода намешавад.
---	--

Ба Шумо комёбӣ меҳоҳем!

1 Дар кадом калима зада дар ҳичои аввал меояд?

- A) деҳқон
- B) кишвар
- C) маросим
- D) мехондам

2 Навишти кадом калимаҳо ба қоидаи имло мувофиқ нест?

- A) бандагӣ, хастагӣ
- B) оворагӣ, нокорагӣ
- C) зебогӣ, дилрабогӣ
- D) оммавӣ, садамавӣ

3 Ҳаммаъноҳои калимаи *фоида*.

- A) бор, пул
- B) нафъ, суд
- C) бар, даромад
- D) баракат, мукофот

4 Дар кадом банд иборати рехта (фразеологӣ) дода шудааст?

- A) аз роҳ задан
- B) аз роҳ гузаштан
- C) ба роҳ нигаристан
- D) роҳи дароз рафтан

5 Ба чойи сенукта иборати рехтаи мувофиқро гузоред:

Чойи гармро ки хӯрдам, насиб бошад, арақ мебиёрад, арақ ки омад, хеле ...

Ҷ. Икромӣ

- A) сабукфеъл мешавам
- B) сабукбор мешавам
- C) сабукӣ мекунам
- D) сабук мешавам

6 Табрикнома ва ваколатнома бо кадом услуб навишта мешаванд?

- A) расмӣ-коргузорӣ
- B) публицистӣ
- C) бадеӣ
- D) илмӣ

7 Кадом калимаҳо исманд?

- A) хандонрӯй, вафодор
- B) кадомин, чандумин
- C) сӯзангар, хизматгор
- D) омӯхтан, шунидан

8 Дар иборани *абри даргузар* сифат аз рӯи сохт чӣ гуна аст?

- A) сода
- B) сохта
- C) таркибӣ
- D) мураккаб

9 Ба ҷойи сенуқтаҳо шумора ва нумеративи мувофиқро гузоред:

Дар бозор ... ниҳоли хурморо даҳсомонӣ мефурӯхтанд. Аз “Китоби дарсӣ”

- A) ду даста
- B) ду дона
- C) ду бех
- D) дуто

10 Ба ҷойи сенуқта *пешоянди мувофиқро* гузоред:

... азми дурусту саъйи комил,

Касро нашавад мурод ҳосил. Саъдии Шерозӣ

- A) Бо
- B) Бе
- C) То
- D) Дар

11 Ибораҳои сифатиرو муайян намоед:

- A) баланд хандидан, санг барин сахт
- B) якдигарро дидан, ин хел одам
- C) модари азиз, духтари боадаб
- D) ду сол баъд, садҳо коргар

12 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Аз девона пурсӣ, ки моҳ чанд?
- B) Аз гунчишк тарсӣ, арзан накор!
- C) Уштурро бо кафлес об намедиҳанд.
- D) То ҳаракат накунӣ, баракат наёбӣ.

13 Дар ҷумлаи зерин мубтадо кадом аст?

Хонда шудани нақш аз тарафи як тоҷик тантанаву ин ҷашни зафарро ду боло кард. С. Айнӣ

- A) тантана
- B) як тоҷик
- C) хонда шудан
- D) хонда шудани нақш

14 Ҷумлаи мураккаби тобеъро муайян намоед:

- A) Мӯяш ба сафедӣ заду вай ба ҳамаи ин одат накард. К. Мирзоев
- B) Акнун ғами рӯзгор, ғами зиндагӣ ба сари вай афтод. Ф. Ниёзӣ
- C) Китоберо, ки ба шумо ваъда карда будам, фиристодам. Ҳ. Карим
- D) Дастмояи бузург ақлу адаб аст, на аслу насаб. Ҳусайн Воизи Кошифӣ

15 Асарҳои Фазлиддин Муҳаммадиев:

- A) “Ман гунаҳкорам”, “Духтари оташ”, “Тирмор”
- B) “Палатаи кунҷакӣ”, “Варта”, “Сози мунаввар”
- C) “Фирдавсӣ”, “Ёрони боҳиммат”, “Субҳи ҷавонии мо”
- D) “Баъд аз сари падар”, “Парронҷакҳо”, “Гардиши девбод”

16 Мувофиқати шарҳ ва калимаҳоро муайян намоед:

- A) **исм:** шахси паҳлавон ва далер 1) худ
- B) **исм:** чизи аз ресмон ё сим бофташуда 2) хӯд
- C) **исм:** кулоҳи ҷангии аз оҳан сохташуда 3) тур
- D) **ҷонишини нафсӣ-таъкидӣ:** иҷрокунандаи амал 4) тӯр
- 5) тӯл

17 Калимаҳои зидмаъноро муайян кунед:

- A) дӣ 1) бегона
- B) маҳин 2) дирӯз
- C) хуфт 3) имрӯз
- D) худӣ 4) дурушт
- 5) хез

18 Ба калимаҳо пасвандҳои мувофиқ гузоред:

- A) шарм 1) -гун
- B) сафед 2) -вар
- C) парӣ 3) -фом
- D) пила 4) -сор
- 5) -ваш

19 Ибора созед:

- A) сазовор 1) гузар
- B) қалам 2) шоиста
- C) ҳангом 3) ҳурмат
- D) абр 4) бурро
- 5) хурсандӣ

20 Манзури Мавлоно Ҷалололдини Балхӣ аз байтҳои зерин чист?

- A) Ҷар ки нақси хешро диду шинохт,
Андар истикмоли худ даҳаспа тохт. 1) Касе, ки меҷӯяд, меёбад, касе, ки меҳнат мекунад, роҳат мебинад.
- B) Гар таваккул мекунӣ, дар кор кун,
Кишт кун, пас таҷя бар ҷаббор кун. 2) Касе, ки мавқеашро бидонад, мағрур нагардад ва гирифтори бало нашавад.
- C) Ҷар ки ранҷе дид, ганҷе шуд паид,
Ҷар ки ҷидде кард, дар ҷидде расид. 3) Касе, ки айбашро медонад, барои расидан ба камол меҷӯшад.
- D) Ҷадди худ бишносу бар боло мапар,
То наҷфти дар нишеби шӯру шар. 4) Аввал амалро анҷом деҳ, он гоҳ ба умеди Худо бош.
- 5) Аблаҳ айби худашро намебинад ва ҳамеша аз пайи айбҷӯӣ аст.

1 Хусусиятҳои асосии адабиёти шифоҳӣ:

- A) ибораорой, истифодаи калимаҳои душворфаҳм
- B) истифодаи забони адабӣ, муаллифи муайян
- C) истифодаи санъатҳои адабӣ, тарғибу ташвиқи дониш
- D) истифодаи лаҳҷа, вариантнокӣ, муаллифи номаълум

2 Мавзӯи ин рубоии халқӣ чист?

*Сад кӯ биравам, назар ба як дашт кунам,
Сад чашмаи оби ватана гаит кунам.
Сад чашмаи оби ватанам пасту баланд,
Хокаш ҳама тӯтиёву обаиш ҳама қанд.*

- A) гила аз ҳичрони маъшук
- B) ситоиши диёру меҳан
- C) шикоят аз тақдиру қисмат
- D) ҳасрат аз умри гузашта

3 Дар кадом вариант унсурҳои ташбеҳ дуруст оварда шудааст?

- A) ташбеҳнашаванда, душвории ташбеҳ, фарқи ташбеҳ
- B) ташбеҳшаванда, ташбеҳкунанда, воситаи ташбеҳ
- C) ташбеҳёбанда, ташбеҳсозанда, ташбеҳафзоянда
- D) ташбеҳкунанда, ташбеҳпазирӣ, наздикии ташбеҳ

4 Дар рубоии зерин асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Ин кӯҳна работро, ки олам ном аст,
Оромгаҳи аблақи субҳу шом аст.
Базмест, ки вомондаи сад Чамшед аст,
Гӯрест, ки такагаҳи сад Баҳром аст.* Умари Хайём

- A) ташҳис
- B) киноя
- C) ташбеҳ
- D) талмеҳ

5 “Одамушшуаро” унвони ифтихории кадом шоир аст?

- A) Фарруҳии Систонӣ
- B) Унсурии Балхӣ
- C) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- D) Абулқосими Фирдавсӣ

6 Дар «Ёдгори Зарирон» ҷангномаи кадом шоҳон тасвир гардидааст?

- A) Доро ва Искандар
- B) Гуштосп ва Арҷосп
- C) Ардашер ва Ардавон
- D) Чамшед ва Заҳҳок

7

“Авесто” ба кадом забон навишта шудааст?

- A) бохтарӣ
- B) портӣ
- C) паҳлавӣ
- D) суғдӣ

8

Ихтирои навъи шеърии мусамматро ба кадом адиб нисбат медиҳанд?

- A) Носири Хусрав
- B) Унсурии Балхӣ
- C) Манучехрии Домғонӣ
- D) Асчадии Марвазӣ

9

Мувофиқи ривояти “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ Заҳҳокро кӣ шикаст дод?

- A) Эрач
- B) Чамшед
- C) Фаридун
- D) Манучехр

10

Дар байт калимаи “*меҳтарӣ*” чӣ маънӣ дорад?

Набувад меҳтарӣ ба рӯзу ба шаб

Бодаи хушгӯвор нӯшидан. Ибни Ямин

- A) бузургӣ
- B) покизагӣ
- C) шукргузорӣ
- D) чавонмардӣ

11

Идомаи мантиқии мисраи Бадриддини Ҳилолиро интиҳоб кунед:

Дар дӯстӣ мулоҳизаи марғу зист нест,

.....

- A) Дидан наметавон дигареро ба ҷои дӯст.
- B) То ошноӣ ман набувад ошноӣ дӯст.
- C) Ҷонро фидо кунем, ки сад ҷон фидои дӯст.
- D) Душман беҳ аз касе, ки намирад барои дӯст.

12

“*Имрӯз ба ҳар ҳоле Бағдод Бухорост*” гуфтани Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо кадом хулоса мувофиқат мекунад?

- A) Ӯ ифтихор намудааст, ки Бухоро пойтахти хилофати араб аст.
- B) Ӯ ифтихор намудааст, ки Бағдод пойтахти давлати Сомониён аст.
- C) Ӯ аз шукӯҳи Бухоро ва маркази илму фарҳанг будани он ифтихор намудааст.
- D) Ӯ Бухоро ва Бағдодро ду пойтахти хилофати араб ва маркази илму фарҳанг доништааст.

13 Кадом асарҳои Садриддин Айни бевосита ба мавзуи мардонагӣ ва ҷоннисорӣ дар ҳимояи Ватан муносибати қавӣ доранд?

- A) “Таърихи инқилоби Бухоро”, “Таърихи амирони манғитияи Бухоро”
- B) “Исёни Муқаннаъ”, “Қаҳрамони халқи тоҷик - Темурмалик”
- C) “Ба шарафи инқилоби Октябр”, “Ахгари инқилоб”
- D) “Аҳмади девбанд”, “Марги судхӯр”

14 Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:

*Ин яке бахти ҷавон гум кардааст,
Дигаре ганчи равон гум кардааст.
Ин яке гар ними нон гум кардааст,
Дигаре ними ҷаҳон гум кардааст...*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Пайрав Сулаймонӣ
- D) Лоиқ Шералӣ

15 Дар кадом байт Ҳабиб Юсуфӣ Меҳанро ҳазинаи илҳом ва мояи ифтихор донистааст?

- A) Ман аҷаб, бас аҷаб Ватан дорам,
Як сӯяш офтобу як сӯ барф.
- B) Қалам ба даст бигирам, ки шеър бинвисам,
Забони ман зи ҳама пештар Ватан гӯяд.
- C) Чун Ватан мардона дар ҷанг омадаст, имрӯз ман
Ин Ватанро беш аз ҳарвақта дорам дӯсттар.
- D) Ман на танҳо дил, тану ҷон ҳам фидоят мекунам,
То шавам чун қаҳрамонҳои ту ман ҳам қаҳрамон.

16 Мувофиқатро муайян кунед:

A) “Мавҷҳои Днепр”-и Муъмин Қаноат	1) драма
B) “Гузашти айём”-и Ҷумъа Одина	2) қисса
C) “Амир Исмоил”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ	3) ғазал
D) “Қадри модар”-и Эраҷ Мирзо	4) достон
	5) роман

17 Муайян намоед, ки суханҳои зерин дар бораи кадом адиб гуфта шудааст:

A) Ҳар киро бузургию неъмат аз ину аз он бошад,
ӯро бузургию неъмат аз Оли Сомон буд.	1) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
B) Дар ҷавонӣ ба дасти яке банда кушта шуд ва
“Шоҳнома”-аш нотамои монд.	2) Абулқосими Фирдавсӣ
C) Басе ранҷ бурд ба бисёр сол ва Аҷамро ба
порсӣ зинда кард.	3) Умари Хайём
D) Дар бораи асараш яке аз муҳолифонаш гуфта-
аст: “... агар Букрот ва Ҷолинуз зинда шаванд,
раво бувад, ки пеши ин китоб сачда кунанд”.	4) Абуалӣ ибни Сино
	5) Абумансури Дақиқӣ

18 Муайян кунед, ки Аттори Нишопурӣ ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

A) Ҳар ки аз душман набошад барҳазар,
Оқибат бинад аз ӯ ранчу зарар.	1) Дониши воқеӣ боиси равшании
тирагиҳои олам мегардад.
B) Ҳар ки пой аз ҳадди худ бартар ниҳад,
Сар диҳад бар боду тан бар сар ниҳад.	2) Дар олам беҳтар аз шикастанафсӣ
ва ризомандӣ сарвате нест.
C) Ҳеч касро дар ҷаҳони баҳру бар
Аз қаноат нест мулке бештар.	3) Дониш сабаби бузургӣ ва беҳ-
рӯзии мо дар зиндагӣ мегардад.
D) Ҷумла торикист ин меҳмонсароӣ,
Илм дар вай чун ҷароғи раҳнамоӣ.	4) Ба андозаи донишу фаҳмиши худ
бояд кор кард, то хатаре ба мо
нарасад.
	5) Аз бадҳоӣ худ бояд дурӣ кард,
вагарна зиён хоҳем дид.

19 Байтҳои додашуда аз кадом достони Мирзо Турсунзодаанд?

A) Духтари ҳиндӣ адолатхоҳ шуд,
Аз баду неки ҷаҳон огоҳ шуд.
Ҷустуҷӯ мекард он инсофро,
Осмони софи кӯҳи Қофро.	1) “Ҳасани аробакаш”
B) Ҳеч шунидӣ гапи садсоларо,
Қиссаи деринаи Банголро?...
Нақл намоянд, ки аз Ғарби тор,
Корд сафар банди кибру виқор.	2) “Меҳмони мағрибӣ”
C) Шабе, ки то саҳар бедор будам,
Мушавваш, тангдил, ночор будам.
Нахуфтам, доштам уммедворӣ,
Диламро мефишорид интизорӣ.	3) “Сайёҳи Ҳинд”
D) Кӯдаке мегашт бо куттии худ,
Дар хиёбони лаби баҳри кабуд.
Метавонистӣ, ки дар чашмони ӯ
Пай барӣ аз мақсади пинҳони ӯ.	4) “Ҷароғи абадӣ”
	5) “Духтари муқаддас”

20 Аз маъноӣ байт муайян кунед, ки он аз кадом шеър гирифта шудааст:

A) Зи лавҳаҳои мрамрин ба ҳирс ҷуста номи ту,
Бикофтам, наёфтам нишони ноаёни ту.	1) “Ватан”-и
Абулқосим Лоҳутӣ
B) Ту ба оғӯши худат чандин сол,
Парвариш кардӣ маро ҳамчу ниҳол.	2) “Халқи бузургворам”-и
Боқӣ Раҳимзода
C) Ба қатлу ғорати деҳқону истисмори заҳматқаш,
Фақат масҷид бувад бонӣ ва ё дарбор, ё ҳар ду?	3) “Шаҳри азизам”-и
Аминҷон Шукуҳӣ
D) Фасли баҳор дидам пур аз ғубор рӯят,
Бо қомати хамида дар киштзор рӯят.	4) “Мавҷи бародарӣ”-и
Муъмин Қаноат
	5) “Корези Фирдавсӣ”-и
Лоик Шералӣ

Лутфан, ба варақои ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунад. Пур кардани варақои ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

Read the text and choose the right answer 1-8.

Invention of the Plane

People want to fly. People use balloons with hot air at the beginning. Then, they make airships. But people also want a machine which can fly like a bird.

In 1892, two brothers open a shop with bicycles in the United States. They also want to build the first plane. Their business with bicycles is very good. So, they have money and time to work on their dream.

They test 200 different types of wings. After four years of testing, they have the right wings. They build their first plane which has no engine. They fly with this plane.

After that, a worker from their shop makes a special light engine. They connect the engine to the plane. They try to fly with this new plane, but the first flight isn't successful.

On December 17, 1903, they try again. The plane flies for 12 seconds. The plane flies 36 meters.

1 People want to fly and use balloons with hot air at the ...

- A) closing
- B) beginning
- C) ending
- D) finishing

2 Two brothers open an unusual shop, in eighteen ...

- A) ninetieth-two
- B) ninety-two
- C) nineteen-two
- D) nineteenth two

3 The brothers' dream is to ... the first plane.

- A) destroy
- B) stop
- C) break
- D) make

4 They ... two hundred different types of wings.

- A) give
- B) examine
- C) break
- D) take

5 A worker from their shop makes a (an) ... light engine.

- A) simple
- B) normal
- C) usual
- D) special

6 After several attempts the first flight isn't ...

- A) harmful
- B) helpful
- C) successful
- D) hurtful

7 Finally, in 1903 the brothers are very ...

- A) greedy
- B) unlucky
- C) unhappy
- D) lucky

8 The story is about the first ...

- A) train
- B) ship
- C) plane
- D) balloon

Read the text and choose the right answer 9-16.

Cold-Water Chess

9 news is about chess. There 10 a special version of chess. It is cold-water chess. 11 play chess, and you sit in very cold water. 12 game is not new. 13 people played in past. Now, two Russian 14 play it again. The game 15 look a little crazy. But the man like it. They 16 that cold water helps you concentrate. Playing chess helps you stay in the water for longer.

9	A) There	B) Those	C) These	D) This
10	A) were	B) to be	C) are	D) is
11	A) You	B) Your	C) Yourselves	D) Yours
12	A) -	B) A	C) An	D) The
13	A) Most	B) Much	C) Little	D) Some
14	A) men	B) men's	C) mens	D) man
15	A) could	B) can	C) should	D) must
16	A) says	B) said	C) saying	D) say

17 Sohib lives in Dangara, ...

- A) don't he?
- B) doesn't he?
- C) aren't he?
- D) isn't he?

18 A mathematician is a person who studies ...

- A) biology
- B) physics
- C) chemistry
- D) math

19 The flower ... very beautiful.

- A) are
- B) be
- C) were
- D) is

20 Match the words in Column A with the definitions in Column B.

Column A

- A) shoemaker
- B) dressmaker
- C) postman
- D) policeman

Column B

- 1) a person who makes dresses
- 2) a member of a police force
- 3) a person who makes shoes and boots
- 4) a man who collects and delivers mail
- 5) a man who delivers and sells milk

21 Match the sentences in Column A with the continuations in Column B.

Column A

- A) Do you go to college?
- B) Do you like it?
- C) Why do you like it?
- D) What college do you go to?

Column B

- 1) Oh, yes, I really like it.
- 2) Because it has great teachers.
- 3) It's very expensive.
- 4) I go to Tajik Pedagogical College.
- 5) Yes, I do.

22 Match the questions in Column A with the answers in Column B.

Column A

- A) Here you are.
- B) Good morning! Can I help you?
- C) Do you want anything else?
- D) Seventeen somoni, please.

Column B

- 1) Yes, I'd like a bottle of milk and a packet of sugar.
- 2) Good morning! I want a loaf of bread, please.
- 3) Thank you.
- 4) Here's my card.
- 5) Of course.

23 Match the numbers in Column A with their written forms in Column B.

Column A

- A) 1830
- B) 1822
- C) 1805
- D) 1815

Column B

- 1) one thousand eight hundred thirty
- 2) one thousand eight hundred twenty-two
- 3) one thousand eight hundred five
- 4) one thousand eight hundred twenty-one
- 5) one thousand eight hundred fifteen

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 1 – 8.

Rahim und Afsal

Einmal ging Rahim ins Geschäft, um Zucker zu kaufen. Dort sah er Afsal. Afsal hatte das vorige Jahr die 8. Klasse beendet. Er hatte schlecht gelernt. Afsal hatte kein Interesse für die Schule. Jetzt lernt er nicht mehr. Er benimmt sich auch nicht gut.

Vorhin stritt Afsal mit dem Verkäufer. Er sprach sehr laut und beschimpfte den Verkäufer sogar. Sein Benehmen hatten alle gesehen und gehört. Aber Rahim wartete nicht lange. Er nahm Afsal am Arm und führte ihn aus dem Geschäft. Rahim ist doch ein junger Boxer. Sein Freund Ali hat ihm noch dabei geholfen.

Rahim meint: wir Schüler sollen immer ehrlich, höflich und hilfsbereit sein. Wir sollen Brot und Salz achten und nicht wegwerfen.

(Saifullojew Ch. Deutsch 8)

1 Wohin ging Rahim?

- A) nach Hause
- B) in den Laden
- C) ins Theater
- D) zu seinem Freund

2 Welche Klasse hatte Afsal das vorige Jahr beendet?

- A) die sechste Klasse
- B) die achte Klasse
- C) die siebte Klasse
- D) die neunte Klasse

3 Afsal ... für die Schule.

- A) interessiert sich
- B) engagiert sich täglich
- C) brennt
- D) interessiert sich nicht

4 Afsal benimmt sich

- A) sehr gut
- B) schlecht
- C) vorbildlich
- D) beispielhaft

5 Rahim ist ein junger

- A) Akademiker
- B) Faulenzer
- C) Nichtsnutz
- D) Faustkämpfer

6 Ali hat Rahim bei der Schlichtung des Streites

- A) ausgelacht
- B) Bescheid gesagt
- C) Hilfe geleistet
- D) verraten

7 Rahim meint, dass Schüler ... sein sollen.

- A) unpünktlich
- B) ungehorsam und aufmüpfig
- C) schmutzig
- D) ein gutes Vorbild für alle

8 Worum geht es in diesem Text?

- A) um einen gutzogenen Jungen und einen Lehrer
- B) um eine junge Lehrerin und einen unerzogenen Jungen
- C) um einen unerzogenen Jungen und einen Boxer
- D) um die Gemüse und Früchte in einem Geschäft

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 9 – 16.

Meine beste Freundin

Ich finde Freunde sehr wichtig. Ich erzähle jetzt über meine 9 Freundin. Sie 10 auch aus Deutschland. 11 heißt Monika Schneider. Sie ist 30 Jahre alt. Sie ist ein Meter siebenzig groß und sehr schlank.

12 Augen sind blau und sehr schön. Ihre Haare sind blond, leicht wellig und kurz. Sie trägt auch 13 Brille.

Monika hat viele Hobbys. Sie lernt Italienisch, macht Sport, hört gern Musik und liest sehr gern. Sie 14 gut Gitarre spielen.

Monika kommt aus Berlin, aber sie lebt jetzt in München. Sie arbeitet hier 15 einem Restaurant. Sie ist ledig, aber sie hat einen 16.

(Листвин Д.Ф. Немецкий язык.)

9	A) bester	B) bestem	C) bestes	D) beste
10	A) kamst	B) komme	C) kommst	D) kommt
11	A) Sie	B) Wir	C) ihr	D) Ich
12	A) Ihr	B) Ihrem	C) Ihres	D) Ihre
13	A) ein	B) eines	C) einem	D) eine
14	A) kann	B) kannst	C) konntest	D) könnt
15	A) im	B) in	C) ans	D) ins
16	A) Freundes	B) Friends	C) Freunde	D) Freund

17 Meine Freundin kauft die Stühle in einem

- A) Buchladen
- B) Möbelhaus
- C) Gemüsegeschäft
- D) Blumengeschäft

18 ... der Besitzer auch im Haus?

- A) Wohnen
- B) Wohnst
- C) Wohntest
- D) Wohnt

19 Können ... uns morgen treffen?

- A) er
- B) ich
- C) du
- D) wir

20 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Wintermonate	1) September, Oktober, November
B) Herbstmonate	2) Juni, Juli, August
C) Frühlingsmonate	3) Dezember, Januar, Februar
D) Sommermonate	4) März, April, Mai
	5) Januar, März, Juni

21 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Dreimal bin ich in den Wald	1) den Kindern.
B) Er spricht mit	2) ist sehr wichtig.
C) Dieses Buch	3) danke ich, es geht mir gut.
D) Ich fahre am liebsten	4) nach Deutschland.
	5) gegangen, um Beeren zu sammeln.

22 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Wann ist Ihre Tochter geboren?	1) Er ist derselbe Jahrgang wie meine Tochter.
B) Wie alt sind Sie?	2) Ich bin 40 Jahre alt.
C) Welcher Jahrgang ist Ihr Sohn?	3) Sie ist 2001 geboren.
D) Wann sind Ihre Zwillingbrüder geboren?	4) Sie sind 1975 geboren.
	5) Ihr seid derselbe Jahrgang wie du.

23 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) 2222	1) zweitausendzweihundertzweiundzwanzig
B) 2022	2) zweitausendzweiundzwanzig
C) 2220	3) zweitausendzweihundertzwanzig
D) 2202	4) zweitausendzweihundert
	5) zweitausendzweihundertzwei

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 1-8.

La chèvre et le tigre deviennent les amis

Au zoo les gens placent une chèvre au cage du tigre. La chèvre était pour le déjeuner du tigre. Cependant, le tigre n'a pas mangé la chèvre. La chèvre est devenue l'amie du tigre. Il suivait le tigre partout. La chèvre dormait dans le cage du tigre et mangeait la nourriture du tigre. Parfois ils jouaient même ensemble.

Comme la chèvre était brave, les gens l'ont appelé Timour. Le gardien du zoo a dit que le tigre était tellement paresseux qu'il ne chassait pas la chèvre.

1 Les gens placent une chèvre ... du tigre.

- A) à la route
- B) au cage
- C) à la forêt
- D) au bois

2 La chèvre était ... pour le tigre.

- A) une amie
- B) une nourriture
- C) un jouet
- D) un compagnon

3 Le tigre n'a pas ... la chèvre.

- A) aimé
- B) battu
- C) vu
- D) mangé

4 La chèvre et le tigre sont devenus

- A) visiteurs
- B) amis
- C) ennemis
- D) animaux

5 Beaucoup de jours la chèvre ... avec le tigre.

- A) jouait
- B) déjeunait
- C) chassait
- D) était

6 Les gens ont appelé la chèvre Timour parce que elle était

- A) paresseuse
- B) belle
- C) brave
- D) amie

7 Le tigre ne chassait pas la chèvre parce qu'il était

- A) tigre
- B) brave
- C) chèvre
- D) paresseux

8 Dans ce texte il s'agit

- A) du gardien du zoo
- B) de la chasse du tigre
- C) de l'amitié des animaux
- D) du cage du tigre

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 9-16.

La formule 1

Las Vegas est une ville **9** États-Unis. Cette ville est très populaire. Elle a beaucoup de places **10**, où les gens peuvent passer leurs temps.

Récemment, beaucoup de compétitions sportives **11** aussi à Las Vegas. Ces événements sont **12** pour le football, le hockey au palet, le basket-ball, et d'autres compétitions **13**. Plus de touristes **14** à la ville pour les voir. Les compétitions durent pendant quelques jours.

Las Vegas devient attrayant aussi **15** la formule 1. C'est **16** course sportive sur les automobiles. Elle a existé dans la ville il y a 40 ans. Maintenant elle revient.

9	A) du	B) pour	C) au	D) aux
10	A) intéressant	B) intéressante	C) intéressants	D) intéressantes
11	A) se passent	B) se passe	C) se passer	D) se passes
12	A) grand	B) grandes	C) grande	D) grands
13	A) sportif	B) sportifs	C) sportive	D) sportives
14	A) viennent	B) viens	C) vient	D) venons
15	A) à	B) pour	C) dans	D) de
16	A) un	B) -	C) des	D) une

17 Nous allons ... ce texte.

- A) apprend
- B) apprendre
- C) apprends
- D) apprenons

18 **Aziza ... son travail.**

- A) finis
- B) finissons
- C) finissent
- D) finit

19 **Rustam donne ce cahier à ... frère cadet.**

- A) leur
- B) ses
- C) sa
- D) son

20 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) L'exercice	1) pour lire
B) Le livre	2) pour écrire
C) Le crayon	3) pour faire
D) Le stylo	4) pour dessiner
	5) pour écouter

21 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) Madina est	1) très claire.
B) Notre salle est	2) assez haut.
C) Ce bâtiment est	3) intéressants.
D) Parviz est	4) un bon sportif.
	5) une bonne sportive.

22 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) Où sont vos lunettes?	1) Oui, ce sont à moi.
B) Est-ce ton stylo?	2) Non, ce n'est pas à moi.
C) Est-ce que ce sont vos clés?	3) Elles sont sur la table.
D) Où est mon crayon?	4) Il est sur votre pupitre.
	5) Elle est devant la table.

23 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) vieil	1) homme
B) long	2) jour
C) longue	3) avenue
D) vieille	4) lune
	5) femme

إِقْرَأِ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ 8-1.

الْبِنْتُ الرَّحِيمَةُ

خَرَجَتْ فَاطِمَةُ يَوْمًا إِلَى حَدِيقَةِ الْمَنْزِلِ لِتُحَفِّفَ عَنْ نَفْسِهَا عَنَاءَ الدَّرَاسَةِ، وَ شَاهَدَتْ الْعَصَافِيرَ تَهْبِطُ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ تَطِيرُ إِلَى الشَّجَرَةِ وَ هِيَ تُرْفِقُ بِشِدَّةٍ وَ عِيُونِهَا تَنْظُرُ إِلَى الْأَرْضِ. وَ كَانَ عَلَى الْأَرْضِ عُصْفُورٌ صَغِيرٌ لَا يَقْوَى عَلَى الطَّيْرَانِ فَعَرَفَتْ فَاطِمَةُ أَنَّ الْعَصَافِيرَ تَصْرُخُ خَوْفًا عَلَى صَغِيرِهَا. أَحْضَرَتْ فَاطِمَةُ سُلْمًا وَ أَسْنَدَتْهُ إِلَى جَذَعِ الشَّجَرَةِ ثُمَّ أَمْسَكَتْ بِالْعُصْفُورِ الصَّغِيرِ بِلُطْفٍ وَ حَمَلَتْهُ إِلَى عُنُقِهِ. وَ رَفَرَفَتْ الْعَصَافِيرُ فَوْقَ رَأْسِ فَاطِمَةَ وَ جَعَلَتْ تُرْفِقُ فَرِيحَةً بِعَوْدَةِ الْعُصْفُورِ الصَّغِيرِ إِلَى عُنُقِهِ وَ كَأَنَّهَا تَقُولُ فِي زَفَرَقَتِهَا: شُكْرًا لَكَ أَيُّهَا الْبِنْتُ الرَّحِيمَةُ.

1 لماذا خَرَجَتْ فَاطِمَةُ مِنَ الْمَنْزِلِ؟

(A) لِتُعْنِيَ

(B) لِتَسْتَرِيحَ

(C) لِتَلْعَبَ

(D) لِتَأْكُلَ

2 ماذا تَرَى فَاطِمَةُ؟

(A) السَّيَّارَةَ

(B) الْعَصَافِيرَ

(C) الشَّارِعَ

(D) الْجَارَ

3 إِلَى أَيِّ أَيْنَ كَانَتْ تَنْظُرُ الْعَصَافِيرُ؟

(A) فَوْقَ

(B) شِمَالًا

(C) يَمِينًا

(D) تَحْتَ

4 ما ذا وُجِدَ عَلَيَّ الْأَرْضِ؟

4

(A) الْأَكْلَبُ

(B) عُصْفُورٌ جَمِيلٌ

(C) الْأَبْيَضَةُ

(D) الْأَفِطَةُ

5 كَيْفَ سَاعَدَتِ فَاطِمَةُ الْفَرْخَ؟

5

(A) أَشْرَبَتْهُ

(B) أَطْعَمَتْهُ.

(C) أَخَذَتْهُ إِلَى الْبَيْتِ.

(D) حَمَلَتْهُ إِلَى حُشِّهِ.

6 لِمَاذَا مَا كَانَ يَطِيرُ الْفَرْخُ؟

6

(A) لِأَنَّهُ كَانَ مَجْرُوحٌ

(B) لِأَنَّهُ أَفْرَحَ جَدِيداً

(C) مَا كَانَ يُرِيدُ الطَّيْرَانَ

(D) لِأَنَّهُ كَانَ فِي الْقَفْصِ

7 كَيْفَ عَبَّرَ الْعُصْفُورُ شُكْرَهُ؟

7

(A) جَلَسَ عَلَى كَتْفِهَا

(B) طَارَ بَعِيداً

(C) نَقَرَ الْبَيْتَ بِالْمِنْقَارِ

(D) طَافَ حَوْلَ الْبَيْتِ

8 عَمَّ يَتَحَدَّثُ فِي النَّصِّ؟

8

(A) عَنِ الْفَرْخِ الضَّعِيفِ

(B) عَنِ الْبَيْتِ الَّتِي لَا تُرِيدُ الدِّرَاسَةَ

(C) عَنِ الْبَيْتِ الرَّحِيمَةِ

(D) عَنِ الْعُصْفُورِ الْمَجْرُوحِ

إِقْرَأِ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ 9-16

النظامي الكنجوي (3)

النظامي الكنجوي 9_ هذا المثنوي سنة ٥٩٣ هـ / ١١٩٦ م. باسم علاء الدين كرب أرسلان ملك مراغة وعدد 10_ ٥١٣٦ بيتاً (في البحر الخفيف السالم المخبون المقطوع).
 ٥ - إسكندرنامه وعدد أبياته ١٠٥٠٠ بيت (في البحر المتقارب المثنى المقصور) و
 11_ قسمان - يسمى القسم الأول منه شرفنامه و 12_ إقبالنامه. وجعل الأول باسم الأتابك
 الأعظم نصره الدين 13_ بكر بن محمد جهان بهلوان أحد أتابكة آذربايجان. وقد صدر القسم
 الثاني منه إقبالنامه 14_ بعض النسخ باسم الملك القاهر عز الدين أبي الفتح مسعود بن نور
 الدين أرسلان صاحب الموصل (٦٠٧ - ٦١٥ هـ / ١٢١٠ - ١٢١٨ م). ثم جاء في الأبيات
 15_ تلي ذلك اسم نصره الدين أبي بكر بشكين بن أخي قزل أرسلان الذي 16_ عن عمه
 في آذربايجان سنة ٥٨٧ هـ / ١١٩١ م.

9	(A) نظمت	(B) نظمت	(C) نظمت	(D) نظم
10	(A) أبياتهن	(B) أبياتهم	(C) أبياتها	(D) أبياته
11	(A) هو	(B) هي	(C) أنا	(D) أنت
12	(A) الصّاني	(B) الثّانية	(C) السّاني	(D) الثاني
13	(A) أب	(B) أبو	(C) أبا	(D) أبي
14	(A) في	(B) إلي	(C) من	(D) علي
15	(A) الذي	(B) التي	(C) الذين	(D) اللواتي
16	(A) نابا	(B) نابت	(C) نابوا	(D) ناب

عَيِّنِ الضَّمِيرَ الْمُنْفَصِلَ مِنْ هَذِهِ الْجُمْلَةِ؟ 17

- (A) دِمَشْقُ وَ حَلَبُ مَدِينَتَانِ
 (B) أَنَا وَ أَنْتَ صَدِيقَانِ
 (C) دِجْلَةُ وَ الْفُرَاتُ نَهْرَانِ
 (D) رَأَيْتُ هَذَيْنِ الْمُعَلِّمَيْنِ

- (A) الَّذِي يَكْنُسُ الْبَيْتَ
(B) الَّذِي يَغْسِلُ الْوَجْهَ
(C) الَّذِي يَكْوِي اللَّبَاسَ
(D) الَّذِي يَحْلُقُ الشَّعْرَ

- (A) شَارِعٌ
(B) شَارِعَيْنِ
(C) الشَّارِعُ
(D) شَارِعَانِ

- (A) الَّتِي تَدْرُسُ فِي الْمَعْهَدِ
(B) الَّتِي تَعْمَلُ فِي الْمَصْنَعِ
(C) الَّتِي يَبْنِي الْبِنَاءَ
(D) الَّتِي يُعَالِجُ فِي الْمُسْتَشْفَى
- (1) فَهِيَ عَامِلَةٌ
(2) فَهُوَ طَبِيبٌ
(3) فَهِيَ طَالِبَةٌ
(4) فَهُوَ مُهَنْدِسٌ
(5) فَهُوَ عَامِلٌ

- (A) لَا تَأْكُلُ بِالشَّمَالِ
(B) مَنْ عَلِمَ وَعَمِلَ
(C) الْمَجْنُونُ
(D) بَيْنَ الْأَحْبَابِ
- (1) عُدَّ فِي الْمَلَكُوتِ الْأَعْظَمِ أَظِيمًا
(2) بِلا دَفٍّ يَرْقُصُ
(3) مَنْ صَبَرَ غَنِمَ
(4) تَسْقُطُ الْأَدَابُ
(5) فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِالشَّمَالِ

إِخْتَرِ الْجَوَابَ الْمُنَاسِبَ مِنَ الْعُمُودِ الْأَوَّلِ بِمَا يُنَاسِبُهُ فِي الْعُمُودِ الثَّانِي

(1) النَّهْيُ	(A) مَجِيدَةٌ
(2) الْأِسْمُ	(B) مَرِيمٌ
(3) الصِّفَةُ	(C) لَا تَأْخُذُ
(4) الْفِعْلُ	(D) يَأْمُرُ
(5) إِسْمُ الْفِعْلِ	

إِخْتَرِ الْجَوَابَ الْمُنَاسِبَ مِنَ الْعُمُودِ الْأَوَّلِ بِمَا يُنَاسِبُهُ فِي الْعُمُودِ الثَّانِي

(1) الْمَفْعُولُ	(A) مَغْرُوقٌ
(2) الْمَاضِي	(B) عَرَقَ
(3) الْمُضَارِعُ	(C) يَغْرُقُ
(4) الْفَاعِلُ	(D) إِغْرَقَ
(5) الْأَمْرُ	